ISSN 2991-8200

Дитячий журнал Української громади Республіки Хорватія

МАВКА
MAVKA

Dječji časopis Ukrajinske zajednice Republike Hrvatske

#16, липень-серпень / srpanj-kolovoz 2026.



Дорогі читачі!

Цей номер майже цілком присвячено **Дню Незалежності України**.

Свобода і любов до Батьківщини — найважливіші цінності українців, які й зараз захищають наші воїни на фронті. Боротьба за незалежність триває! Але вона почалася дуже давно. Тому ми пропонуємо вам історичну настільну гру, щоб зібратися всією родиною і разом пригадати найважливіші події, через які Україна здобувала власну державність, — і радісні, й сумні, й трагічні, й переможні.

Зовсім скоро ви знову підете до школи й будете згадувати літо. Тож буде час пригадати й ваші зустрічі на канікулах — у літній школі в Рогозниці й програмі вивчення української мови і культури «З Україною в серці». Цій темі ми присвятимо наступний номер — № 17 за вересень-жовтень. Тож хто, повернувшись із канікул, не встиг поділитися враженнями — пишіть Мавці!

Наша адреса: mavka@ukrzagreb.hr



А підписатися
на безкоштовну доставку
“Мавки” можна тут!

IMPRESUM

Izdavač – Ukrajinska zajednica Republike Hrvatske,
Vijeća Europe 204, Vukovar
Tel.: 095/378-1199
e-mail: ukrajinskazajednica.hr@gmail.com
MB: 2331748, OIB: 35971824466
Žiro račun: PBZ HR4823400091110579040
Za izdavača: Vlado Karešin
Glavni i odgovorni urednik: Maria Pomazan
Uredništvo: Tomićeva 2, 10000 Zagreb, tel. 098 943 35 38,
e-mail: mavka@ukrzagreb.hr
Članovi uredništva: Maria Pomazan, Marija Meleško,
Viktor Filima, Dariya Pavlešen, Oksana Zhuravel,
Maryna Kyrychenko, Svitlana Rusinova,
Yevhenia Bakhtihareieva, Lyudmyla Voloshyna
Grafičko uređenje i dizajn: Oksana Zhuravel
Naklada: 500 primjeraka
Tisak: Tiskara Zelina d.d., ulica Katarine Krizmanić 1,
10380 Sveti Ivan Zelina
Časopis se izdaje uz financijsku podršku Savjeta
za nacionalne manjine Republike Hrvatske.
Časopis je dvomjesečnik od 2025.,
prvo izdanje je u 07.2024. godine.

Видавець – Українська громада Республіки Хорватія,
Vijeća Europe 204, Vukovar
Tel.:095/378-1199
e-mail: ukrajinskazajednica.hr@gmail.com
MB: 2331748, OIB: 35971824466
Розрахунковий рахунок: PBZ HR4823400091110579040
За видавця: Владо Карешин
Головна редакторка: Марія Помазан
Редакція: Tomićeva 2, 10000 Zagreb, tel. 098 943 35 38
e-mail: mavka@ukrzagreb.hr
Члени редакції: Марія Помазан, Марія Мелешко,
Віктор Филима, Дарія Павлешен, Оксана Журавель,
Марина Кириченко, Світлана Русінова,
Євгенія Бахтігареєва, Людмила Волошина
Графічний дизайн і верстка: Оксана Журавель
Тираж: 500 примірників
Друкарня: Tiskara Zelina d.d., ulica Katarine Krizmanić 1,
10380 Sveti Ivan Zelina
Журнал видається за фінансової підтримки Ради
з питань національних меншин Республіки Хорватія.
Журнал є двомісячником з 2025 року,
перший випуск вийшов у липні 2024 року.

ЗМІСТ

З Днем Незалежності України! 2

Що таке держава? 3

Соня шукає дім. Епізод 3. День Незалежності 4

Винаходи українців. Гасова лампа 6

Najljepša dječja poštanska marka 8

Настільна гра: «Україна. Шлях державності» 9

Україна очима дітей 16

Victoria in Croatia. Фестиваль у Пулі 17

Кольори майбутнього в Спліті 18

Перші малюнки в Загребі 20

Рецептики від загребських школярів 22



День Незалежності України!

35 РОКІВ

24 серпня ми відзначаємо День Незалежності України. Якщо бути точними, то це День відновлення Незалежності! Адже Україна вже була самостійною державою, хоча й мала інші історичні назви: Русь, Військо Запорозьке (Гетьманщина), Українська Народна Республіка, Західноукраїнська Народна Республіка.

З першою державою давніх українців — Руссю — пов'язаний День Української Державності. З 2024 року його відзначають 15 липня — у День хрещення Київської Русі-України, який співпадає з днем пам'яті київського князя Володимира Великого. Він вкладав багато сил і коштів у становлення і розвиток давньоукраїнської держави.

На жаль, багато разів в історії Україна втрачала незалежність і навіть була розділена між іншими країнами. А у XX столітті майже на 70 років опинилася під владою Совєтського союзу, столицею якого була Москва. Саме там вирішували, як мають жити українці, якою має бути українська культура й історія. Та 24 серпня 1991 року, після років боротьби, Україна нарешті стала вільною. В цей день Верховна Рада ухвалила Акт проголошення незалежності України та відновила українську державність.

Державність і незалежність країни — близькі поняття. Це означає, що люди, які мешкають на певній території, об'єдналися й обрали собі владу, самі вирішують, яким має бути їхнє життя і не залежать від інших країн.

Ось які ознаки держави. Поміркувавши, ми можемо побачити, що й у давніші історичні періоди Україна мала власну державність.

*Наприклад, і Хорватія, і Україна стали сучасними незалежними державами в 1991 році. Україна 11 грудня 1991 року стала першою (!) державою-членом ООН, яка визнала незалежність Хорватії. Хорватія теж була між першими державами, які визнали незалежність України 5 грудня того ж року.

А щоб краще зрозуміти, як Україна стала сучасною державою, пропонуємо зіграти в гру на с. 9 цього номера!



Територія

Будь-яка держава має чіткі кордони, всередині яких діють її закони і рішення її влади.



Влада

В кожної держави є ті, хто керують нею: одна людина (князь, король, президент чи прем'єр-міністр) та/ або групи людей (парламент, суди, уряд). Представники влади ухвалюють рішення і закони, за якими живе держава.



Силові органи

Якщо хтось не хоче дотримуватися законів чи нападає на державу, вона має право застосувати силу й примусити порушників до порядку й безпеки. Для цього існують збройні сили (армія) й поліція.



Власні символи

Це не лише прапор, герб і гімн, за якими державу можна впізнати серед інших. Це й свої свята, важливі книжки, люди, яких пам'ятають і шанують.



Суверенітет,

тобто можливість самостійно ухвалювати рішення й не залежати від інших країн. Це важлива і необхідна ознака кожної держави.



Конституція та система законів

Це правила про всі важливі частини життя, загальні для всієї держави. Ми маємо знати їх і виконувати, аби наші права захищалися, забезпечувалися і дотримувалися.



Гроші

В державі має бути єдина фінансова система та грошова одиниця. Тоді буде порядок у фінансах, економіці, банках, торгівлі.



Міжнародне визнання та відносини

Щоб повноцінно діяти та мати стосунки з іншими, держава та її незалежність мають отримати визнання інших країн. Це офіційна процедура, а за суттю — повідомлення, яке держави дають одна одній: ми поважаємо ваші рішення, серйозно сприймаємо ваших представників, готові вести переговори, торгівлю, відправляти послів.*

Текст: Катерина Шимкевич, Марія Помазан

Соня і День Незалежності



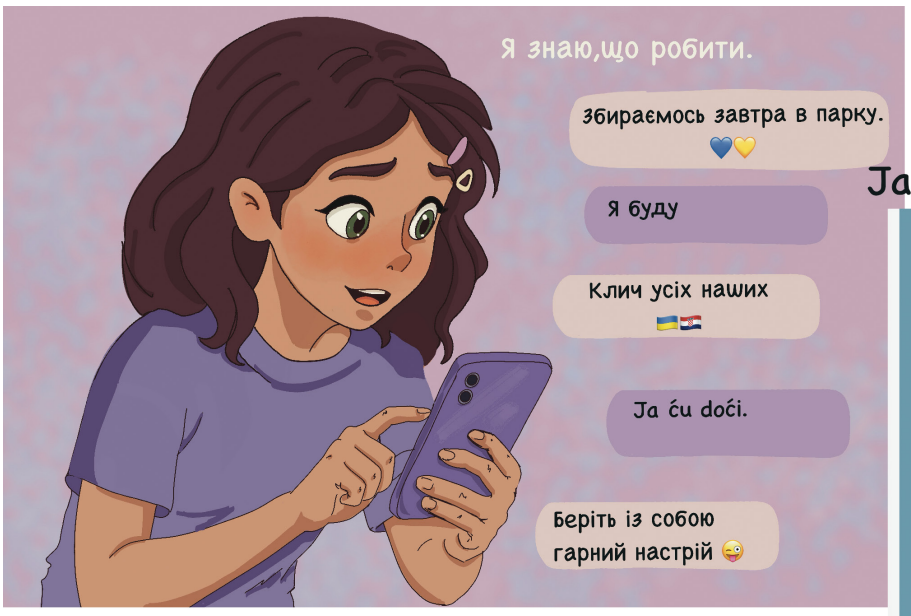

Ja ću pozvati svog djeda.







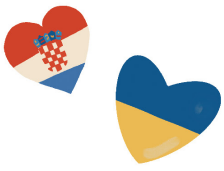

Ідея і комікс Євгенії Бахтігареєвої

А ви знаєте, що українські інженери, науковці та винахідники подарували світові багато корисних речей і технологій? Колись це були новинки, що спричинили справжній прорив! Та багатьма з них люди й користуються й досі.

Сьогодні ми відкриваємо нову рубрику, де розповідатимемо про важливі

ВИНАХОДИ УКРАЇНЦІВ

У новому світлі

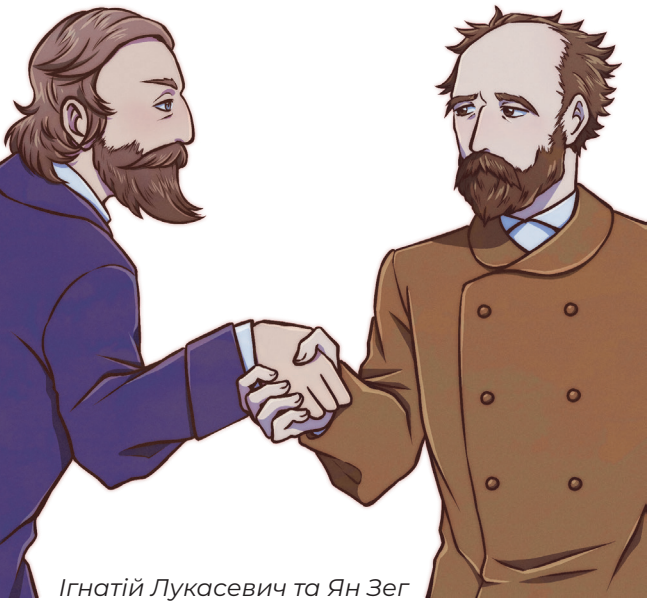

Ігнатій Лукасевич та Ян Зег

Як львівські аптекарі придумали гасову лампу

Чи замислювалися ви коли-небудь, як люди навчалися, читали або працювали вечорами, коли ще не було електричних лампочок?

Довгі століття людство користувалося свічками, які швидко танули, або каганцями з тваринним жиром, що страшенно чаділи й смерділи. Але понад 170 років тому в місті Львові відбулася справжня «світлова революція»! А зробили це диво... у звичайній аптеці.

Нафта

Усе почалося в 1853 році у львівській аптеці «Під золотою зіркою». Там працювали двоє винахідливих фармацевтів — Ян Зег та Ігнатій Лукасевич. Одного дня місцевий торговець приніс їм бочку темної та липкої рідини — нафти*. Люди з давніх давен знали, що нафта має корисні властивості та може добре горіти. Але ще не дуже вміли видобувати, переробляти й використовувати її так, як зараз.



Отже, Ян та Ігнатій зачинилися в лабораторії й почали хімічні досліди. Вони хотіли розділити нафту на різні речовини, щоб знайти ліки або безпечне паливо.

Це було ризиковано! У лабораторії навіть кілька разів траплялися невеликі вибухи. Проте дослідники не здалися і зрештою виділили з нафти чисту, прозору рідину, яка яскраво горіла і не залишала кіптяви. Вони назвали її «гас».

* До речі, в Україні нафту почали видобувати вже 500 років тому! Тобто майже за 300 років до тієї події.

Лампа

Маючи чудове паливо, винахідники зіткнулися з новою проблемою: звичайні масляні лампи для гасу не підходили — вони вибухали! Потрібно було придумати абсолютно новий пристрій.

Тоді Лукасевич і Зег звернулися до талановитого львівського бляхаря** Адама Братковського.

Разом вони створили першу у світі гасову лампу. Вона мала:

1. Металевий резервуар для гасу.
2. Пористий ґніт, який всотував рідину.
3. Скляну колбу, яка захищала вогонь від вітру та робила світло рівним і яскравим.

** Бляхар — це фахівець, що займається обробкою листового металу та виготовленням з нього різноманітних виробів.

Перша гасова лампа була великою, масивною та прикрашала вітрину аптеки «Під золотою зіркою».

День, коли змінився світ

Офіційним днем народження гасової лампи вважають 31 липня 1853 року. Тієї ночі у львівському шпиталі хірургу довелося робити термінову операцію. При світлі свічок це було неможливо, і лікар покликав на допомогу винахідників.

Коли операційну залило яскравим, чистим світлом гасових ламп, лікарі були вражені: усе було видно як удень! Операція пройшла успішно, а новина про львівське диво облетіла Європу й цілий світ.

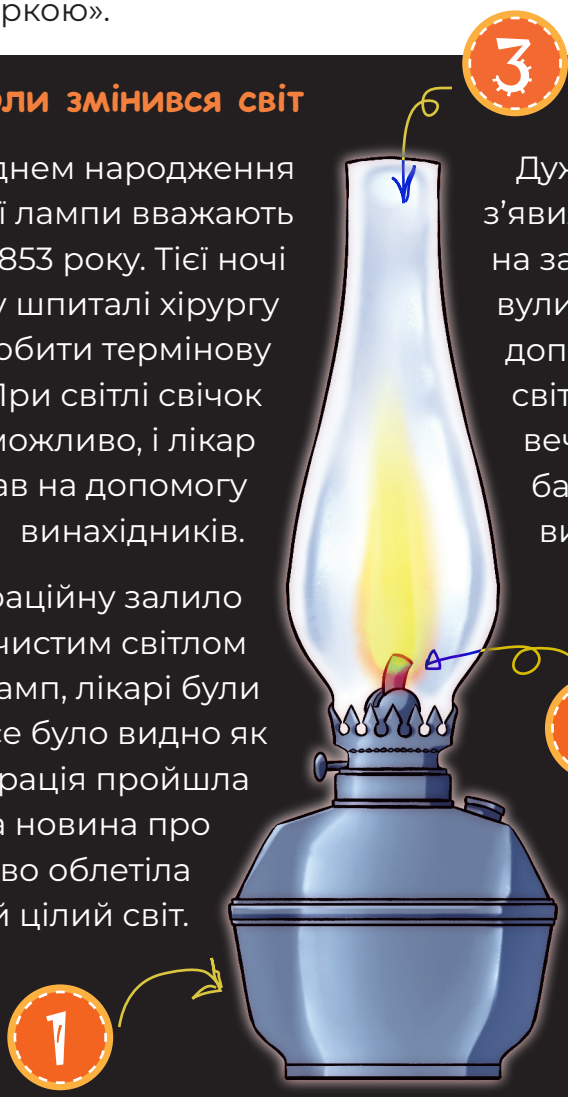

Дуже швидко гасові лампи з'явилися в кожній хаті, школі, на залізничних станціях та вулицях міст. Вони ще довго допомагали дітям у всьому світі читати улюблені книжки вечорами, аж поки через багато років видатні вчені не винайшли електрику.

Сьогодні у Львові навіть є незвичайний ресторан-музей, присвячений гасовій лампі, а біля його входу перехожих зустрічають бронзові фігури Яна Зега та Ігнатія Лукасевича — людей, які придумали нове світло!

Текст: Світлана Русінова
Ілюстрації: Ксенія Гоцуленко

Najljepša dječja poštanska marka

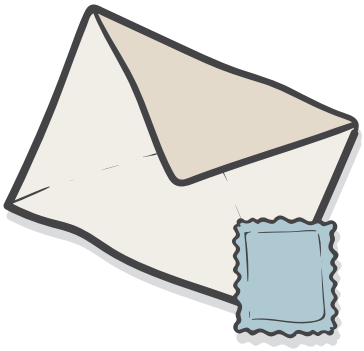

Ove godine u naše Ukrajinsko kulturno-prosvjetno društvo "Ivan Franko" Vukovar učlanio se jedanaestogodišni Timofiy Korchmid. Zajedno sa svojih troje braće i sestara jednom tjedno dolazi u Ukrajinski dom na plesne probe u okviru Dječje sekcije ukrajinskog narodnog stvaralaštva "Sonečko" i na radionice koje udruga organizira. U Hrvatsku je stigao zbog ratnih strahota i razaranja u Ukrajini.



Ono na što smo ponosni je njegov likovni talent koji je iskazao svojim likovnim uratkom na natječaju Hrvatske pošte u suradnji s Agencijom za odgoj i obrazovanje. Među 697 učeničkih radova iz 146 osnovnih škola iz Hrvatske nacrtao je najbolje likovno rješenje dječje poštanske marke na temu brige za kućnog ljubimca. Na crtežu je nacrtao svog psa Kristijana kojeg je doveo iz Ukrajine.



Njegov rad će krasiti ovogodišnju dječju poštansku marku koju će pošta tiskati i pustiti u optjecaj u listopadu, a za nagradu će dobiti paket iznenađenja Hrvatske pošte. Čestitamo mu i radujemo se zbog njega! Želimo mu još puno nadahnuća i uspješnih likovnih kreacija u životu!



Tekst: Katarina Simeunović, Vukovar

Україна. Шлях державності

Настільна гра

Щоб краще зрозуміти, як Україна стала сучасною незалежною державою, пропонуємо вам зіграти в гру. В ній вам доведеться пройти шлях від перших трипільських протоміст через злети й падіння до держави Україна. На цьому шляху важить кожен крок. Деякі рішення лідерів підсилювали країну. Деякі — навпаки, руйнували державність. Але кожен, навіть дрібний крок, який робили звичайні люди, мав свій вплив.

Граючи, ви дізнаєтесь лише про деякі історичні моменти, пов'язані з набуттям, творенням чи втратою ознак державності*. Продовжуйте вивчати історію, читати книжки й відвідувати музеї, щоб глибше зрозуміти свою землю й інші країни.

**Про ознаки державності можна прочитати на с. 3. На картках гри вони позначені тими ж значками-піктограмами.*

Як грати?

Можна проходити гру вдвох чи навіть наодинці з собою, але веселіше буде в компанії з трьох і більше людей віком від 9–10 років. Вам знадобиться звичайний шестигранний кубик для настільних ігор і фішки для кожного гравця. Фішками можуть бути будь-які предмети придатного розміру — наприклад, ґудзики або маленькі фігурки. Знайшли?

Тепер витягніть перший внутрішній розворот цього журналу (сторінки 12–13), акуратно розігнувши скобки. Розріжте його за розміченими лініями. Має вийти 32 картки, на лицьовому боці яких — цифри і значки, а на зворотному — текст завдань. Складіть їх за порядком перед початком гри лицьовим боком, тобто цифрою, вгору. Коли потраплятимете на синє або червоне поле — відкривайте картку з відповідним номером і читайте, що необхідно зробити.

Наступний розворот — сторінки 10–15 — це ігрове поле. Його також можна акуратно витягти з журналу і застосувати для гри. Тепер встановіть всі фішки — по одній для кожного гравця — на старті. Гру починає наймолодший. Далі хід переходить по колу. Потраплявши на спеціальні клітинки, вам потрібно буде пройти кілька кроків назад чи вперед, залежно від завдання на картці. А іноді й пропустити хід чи зробити зайвий. Перемагає той, хто найшвидше досягне фінішу — Дня Незалежності України 24 серпня 1991 року.

Гра почалась!

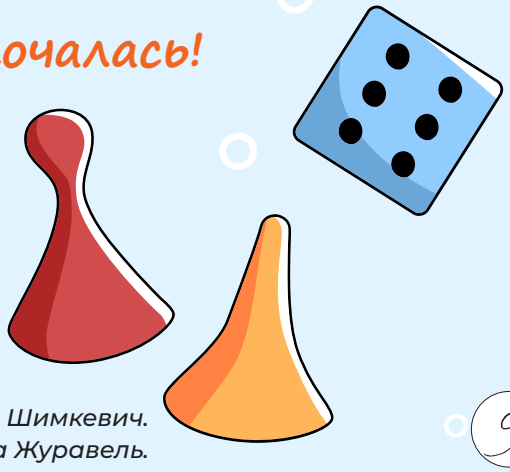

Автори гри: Марія Помазан та Катерина Шимкевич.
Візуальне рішення: Оксана Журавель.
Текст карток: Катерина Шимкевич.


96
95
94
93
92
91
90
89
88
87
86
97
98
99
100
101
102
103
104
105
106
107
108
109
110
70
71
72
73
74
75
69
68
67
66
65
64
63
62
61
60
59
58
51
50
52
53
54
55
56
57
32
31
30
29
Вітаємо
в незалежній Україні!
24 серпня 1991 року Верховна Рада
ухвалила Акт проголошення незалежності
України та відновила українську державність

Вітаємо!

Князь Володимир здійснив хрещення Русі й налагодив стосунки з сусідніми християнськими державами. Разом із цією подією в Україні 15 липня відзначають День Української Державності.

5 кроків уперед!

На жаль,

влада в давніх слов'ян переходить з рук до рук через насильство, а території залишаються розділеними. Ось що робить відсутність законів!

Пропустіть наступний хід.

Вітаємо!

Давні слов'яни, предки українців, створили власну державу — Русь — і об'єдналися під владою князя. Це перша українська держава!

Пройдіть на 10 кроків уперед.

Вітаємо

на благословенній землі майбутньої України. Трипільці створювали тут протоміста ще у 4000 році до н.е. Скіфи у VIII столітті створили протодержаву. Ця земля завжди була привабливою для життя.

Зробіть 3 кроки вперед.

На жаль,

Сини князя Ярослава Мудрого почали воювати між собою. Держава дуже ослабла.

Зробіть 15 кроків назад.

Проходячи шлях заново, не виконуйте завдання з карток, аж доки не проминете клітинку № 21

Вітаємо!

Дочки київського князя Ярослава Мудрого стали європейськими королевами, а сини взяли собі жінок з європейських династій. Плюс до іміджу Русі!

4 кроки вперед!

Вітаємо!

Князь Ярослав Мудрий зібрав всі закони 10 ст. в один збірник права «Руська правда».

4 кроки вперед!

Вітаємо!

Князь Володимир започаткував власну валюту на території Русі. На монетах карбувалося зображення тризуба — знака київських князів.

3 кроки вперед!

Українські землі увійшли до складу Великого князівства Литовського, а потім — Речі Посполитої. Мали деяку самостійність, розвивали свою мову і закони.

На жаль,

вони залежали й потерпали від чужих держав.

Зробіть 2 кроки вперед, але пропустіть наступний хід.

Вітаємо!

Князь Данило Романович (Галицький) об'єднав Галицьке і Волинське князівства, поширивши владу на інші князівства Русі і припинивши на деякий час війни між князями.

4 кроки вперед!

На жаль,

Монгольська орда напала на Київ. Місто втратило статус столиці, а Русь почала розпадатися на дрібні території й руйнуватися.

Поверніться на 15 кроків назад. Проходячи шлях заново, не виконуйте завдання з карток, аж доки не проминете клітинку № 27.

Вітаємо!

У літописі вперше згадано назву «Україна» паралельно з назвою «Русь». Про нашу країну пишуть у хроніках інших держав і зображують на географічних картах.

2 кроки вперед!

Гетьман Іван Мазепа розвиває Гетьманщину, зберігає її автономію в Московському царстві.

На жаль,

українці мають дедалі менше прав, а після поразки в Полтавській битві остаточно втрачають позиції.

Пройдіть 2 кроки вперед, а потім пропустіть 2 ходи.

На жаль,

Союз Богдана Хмельницького з Московським царством у 1654 році й мирові угоди між Москвою та Польщею у 1660-х призвели до знищення української державності й поділу України.

Поверніться на 10 кроків назад.

Вітаємо!

У 1649 році Богдан Хмельницький проголосив утворення Української козацької держави, яку називають Гетьманщина, а офіційно — Військо Запорозьке. Це відродження державності України.

10 кроків уперед!

Вітаємо!

На території майбутньої України з'явилося самостійне сильне військо — запорозькі козаки. Місце, де вони жили — Січ — мало багато ознак держави, хоча й не всі.

5 кроків уперед!

2



6



7



9



15



17



19



20

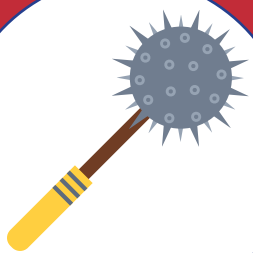

22



26



33



38



41



47



49



50

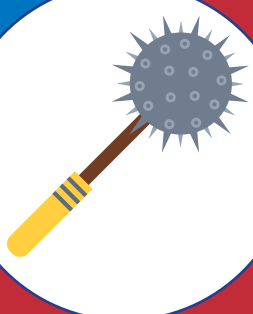

51



55



56



58



62



65



69

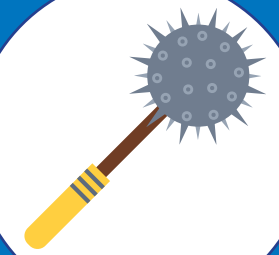

75



78



81



85



88



92



96



98



104

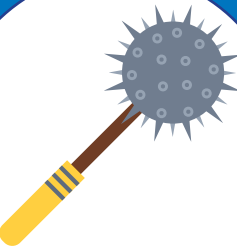

Вітаємо!

У 1840 році був надрукований «Кобзар» — перша збірка віршів Тараса Григоровича Шевченка. «Кобзар» стає культурним символом України, а Тарас Шевченко — батьком Незалежності.

5 кроків уперед!

На жаль,

У XIX столітті східні та західні українські землі опинилися під владою різних імперій та розвивалися різними шляхами. Це ускладнило шлях до незалежності.

Пропустіть 2 ходи.

На жаль,

Запорозька Січ і козацька автономія в кінці XVIII століття були остаточно ліквідовані. Україна втратила не лише залишки суверенітету, а й військову силу.

Поверніться на 15 кроків назад.

Вітаємо!

Гетьман Пилип Орлик уклав «Договори і Постановлення прав і вольностей Війська Запорозького» — традиція української державності через право продовжила існувати.

2 кроки вперед!

Вітаємо!

1918 року Центральна Рада ухвалила закон про запровадження нової грошової одиниці — гривні, яка поділялася на 100 шагів.

2 кроки вперед!

Вітаємо!

Після розпаду імперій українці створюють Українську Народну Республіку і Західноукраїнську Народну Республіку.

Зробіть 10 кроків уперед!

Вітаємо!

В кінці XIX століття українці в Західній Україні та Наддніпрянщині створюють політичні партії та громадські організації. Це важливі кроки до відродження державності.

5 кроків уперед!

Вітаємо!

1848 року над Львівською ратушею підняли синьо-жовтий прапор як національний символ українців. А 1862 року з'явився вірш «Ще не вмерла Україна», що став основою нашого гімну!

Киньте кубик та зробіть хід ще раз!

На жаль,

совєтська влада влаштовує геноциди проти українців. Найбільшим з них є Голодомор 1932–1933 років, під час якого загинули мільйони українців.

Пропустіть два ходи.

На жаль,

Наступ більшовиків та політичні розбіжності між українцями у 1922 р. призвели до втрати державності і до совєтської окупації.

Поверніться на 5 кроків назад та пропустіть три ходи.

Вітаємо!

Директорія УНР з державних коштів фінансує міжнародні гастролі Української республіканської капели, і світ познайомився з піснею «Щедрик». Міжнародний імідж України покращується,

а ви робите 3 кроки вперед!

Вітаємо!

У 1919 році Українська і Західноукраїнська Народні Республіки об'єдналися! Нині ми святкуємо це як День Злуки.

Зробіть 5 кроків уперед і подаруйте таке ж право одному з гравців на ваш вибір.

Вітаємо!

У 1990 році українські студенти і весь народ вийшли на головний Майдан Києва, вимагаючи незалежності України. Потім це назвуть революцією на граніті.

Прямуйте на фініш!

Боротьба культурних діячів-дисидентів розвиває українську культуру і створює ґрунт для майбутньої незалежності.

На жаль,

совєтська влада кидає їх у тюрми й продовжує репресії проти українців.

Зробіть 5 кроків уперед, а потім пропустіть хід.

Вітаємо!

Діяльність української діаспори за кордоном після Другої світової війни наближає незалежність та формує майбутні міжнародні стосунки України.

Зробіть 5 кроків уперед!

Вітаємо!

Українська повстанська армія (УПА) бореться за відродження незалежності України.

На жаль, УПА зазнає поразки, але продовжує боротьбу в підпіллі й еміграції.

Киньте кубик і зробіть додатковий хід, а потім поверніться на 2 кроки назад.


Старт
1
2
3
4
5
6
7
8
9
10
11
12
13
14
15
16
17
18
19
20
21
22
23
24
25
26
27
33
34
35
36
37
38
39
40
41
42
43
44
45
46
47
48
76
77
78
79
80
81
82
83
84
85


УКРАЇНА
Тарас Григорович Шевченко
«Кобзар»
українська література
Дитинство
радість
мирні часи
Міста
Одеса
Львів
Харків
Житомир
Пісні
народна музика
гопак
«Червона рута»
Спогади
ностальгія
родина
ЗСУ
війна
«шахеди»
«Привид Києва»
«Киборги»
Живчик
Квас «Тарас»
Потужно
Сільпо
Смачна кухня
борщ
вареники
сало
сметана
Воля
герб
тризуб
історія
Усик
бокс
чемпіон
Природа
село
Чорне море
Майдан
Київ
Незалежність
Хрещатик
Біль

Що для тебе Україна?

Україна... про що ти думаєш, коли говориш це слово? Які картинки з'являються перед очима? В які спогади ти поринаєш, розмірковуючи про свою Батьківщину? Учасники програми вивчення української мови і культури «З Україною в серці» Української громади міста Загреба розділилися на команди, кожна з яких створила власну ментальну карту таких асоціацій, щоб структурувати їх та перетворити на візуальну розповідь про Україну. А редакція «Мавки» зібрала докупи найпоширеніші відповіді. Спробуйте разом з батьками зробити свою ментальну карту про Україну, яку можна повісити на стіну чи використати для написання шкільного твору.

Victoria in Croatia



У чому українці найкращі? У сміливості, у щирості, у вмінні готувати найсмачніші страви. І, звичайно ж, у співі!

19 червня до Пули приїхали українські співаки та співачки, переважно діти. Вони взяли участь у II Міжнародному конкурсі сольного та хорового співу *Victoria in Croatia*, який уперше проходив у Пулі. Учасники виконували сольні та хорові пісні і змагалися у різних вікових категоріях. Організаторами фестивалю стали *VictoriaFest* та Культурно-мистецьке товариство українців в Істрії «Ватра».

Переможницею серед сольних виконавців стала дванадцятирічна Єва Дорощук із міста Рівне. Її сильний і красивий голос підкорив і журі, і глядачів. Головну нагороду — гран-прі — серед хорів здобув зразковий дитячий та молодіжний хор «Vivat Musica» під керівництвом Наталії Павлійчук. Хор виконав кілька українських народних пісень, доповнивши їх театральними елементами.

Особливим гостем фестивалю став ведучий українського радіо «Промінь» Денис Денисенко, який провів концертну програму. А ввечері на гала-концерт завітали гості з Посольства України в Хорватії: консул Юрій Підгорний та аташе з питань культури Олександр Пустовойтенко. Їхня присутність була дуже важливою, адже показуючи українську культуру в Хорватії, ми будуємо дружбу між нашими країнами!



Текст: Олеся Русінова
Фото: Дмитро Герасименюк (KUDUI "Vatra")

Кольори майбутнього

Виставка юних українських художників у Спліті

У травні в основній школі «Кман-Коцунар» міста Спліт відбулася виставка дитячих художніх робіт «Кольори майбутнього». Свої картини та творчі роботи тут представили юні українці, які сьогодні живуть у Спліті та його передмістях. Усі вони навчаються малюванню в художниці Євгенії Бахтігарєєвої. Ось що діти розповідають про свої роботи:



Марта Карташова: *«У майбутньому ми будемо жити у красивому будинку серед природи. Навколо буде багато дерев, фруктів і сонця. У нас буде затишно, весело і безпечно. Поруч будуть тварини, а ще роботи та різні цікаві технології. Майбутнє буде незвичайним, але добрим і красивим».*



Дарія Русакова: *«Я хотіла намалювати віртуальну реальність, яка ожила. В майбутньому ми зможемо доторкнутися до прекрасних речей, які бачимо на екрані».*



Марія Русакова: *«Я намалювала котика, який може кататися на роликах та користуватися телефоном, як і я. Сподіваюсь, у майбутньому ми зможемо розмовляти з тваринками, бо я їх обожнюю».*



Стефанія Михалків



Міхаель Клаіч
Морський мандрівник



Мирослава Самошкіна: *«На моїй картині намальоване бурхливе та веселе життя із літаючими тарілками замість машин, дивними парковками, цікавими будинками, крутими постерами та неймовірним повітряним потягом! Я думаю, що навіть якщо усе буде виглядати по-іншому — сенс життя все одно буде схожим: люди будуть прагнути щастя та любові».*



Діана Шаповал: *«На картині — прогресивне місто, яке збудовано на дні океану, оточене первозданною красою, та море з тваринками. Я хотіла, щоб у майбутньому життя було яскраве, збалансоване та мирне». Її брат Максим поки що вчиться малювати, тому, як і багато інших маленьких митців, показав не тематичну, а свою улюблену картину на виставці.*



Софія Пономарьова: *«Я намалювала семихвостого лиса, який за допомогою магії перетворює все брудне, що залишається від людства, на корисні речі для природи. Я б хотіла, щоб у майбутньому було більше взаємодії з природою, щоб ми їй не шкодили, а навпаки — захищали. Також я дуже люблю малювати динозаврів».*



Арсен Михалків



Поліна Куліуш
Місія: врятувати кавуни



Катерина Косенко
Місто після людей



Колодій Аврора

Виставка вже завершилася, але творчість триває! Попереду — нові картини, нові історії та, без сумніву, нові «кольори майбутнього».

Текст: Євгенія Бахтігареєва

Перша виставка





У червні пройшла перша виставка гуртка малювання Української громади міста Загреба під керівництвом художниці Тетяни Маслик. Гурток почав працювати в лютому 2026 року та має дві групи: у молодшій займаються діти 5–9 років, а у старшій — від 9 до 14. Вони не лише вивчають основи малюнку, а й дізнаються про історію мистецтва, стилі живопису, розвивають творчі здібності й образне мислення.

Більшість дітей — новачки в мистецтві та почали вчитися з нуля. На заняттях впродовж весни учні малювали пейзажі, натюрморти та портрети, вчилися працювати з аквареллю, гуашшю, акриловою та темперною фарбою.



















художнього гуртка у Загребі







Познайомилися з тим, як художники й дизайнери класифікують кольори. Створили декорації до Великодня на спеціальному майстер-класі.

На виставці юні художники показали улюблені роботи, намальовані в цьому семестрі. А привітати їх прийшли друзі-музиканти: учасники дитячого ансамблю Української громади міста Загреба. Олександра Борова виступила не лише в ансамблі, а й соло, а їхні пісні були про малювання, творчість і яскраві барви! Найактивніші учасники встигли побувати в обох ролях: і художників, і співаків!

До речі, обидва гуртка ще мають місця для нових творців.

Приєднуйтеся й ви!


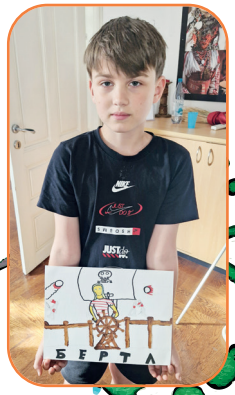




Ви спитаєте, хто така Берта?
Це легендарна морячка, одеситка Берта Рапопорт. Вона стала першою в Україні й однією з перших у світі жінкою-капітаном корабля! І це окрема цікава історія, про яку ми ще напишемо в «Мавці».

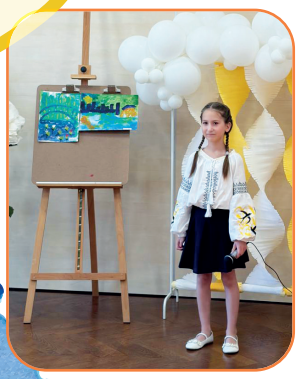





Рецептики

від загребських школярів

А пам'ятаєте, навесні ми розповідали про кулінарний батл між командами учнів Української громади міста Загреба? Тоді ми опублікували лише рецепт команди-переможця і пообіцяли показати вам також рецепти інших команд. Ось і вони! На початку нового навчального року ці страви точно стануть вам у пригоді: і як сніданок перед школою, і як перекус у школі, і як десерт після складного навчального дня. Нумо готувати разом!

Міні-канапки від Її та Софії

Рівень складності: 1



Вам знадобляться:

- помідорки чері та огірочки
- хліб тостерний
- крем-сир
- ковбаса, яку ви любите

Приготування:

Тостерний шматочок хліба ріжеться на чотири частини, помідорки — навпіл, огірки та ковбаса кружальцями товщиною приблизно 3 мм. Хліб трішки змастити крем-сиром, а тоді викласти огірочок, ковбасу та половинку помідорки. Ти також можеш нафантазувати свій варіант подачі. Буде красиво і дуже смачно!

«Рокерки»: цукеркові роли від Софії, Ріти та Аріни

Рівень складності: 1



Смаколик-викрутасик, який корисним точно не назвеш... Але його дуже легко приготувати, щоб здивувати друзів!

Інгредієнти:

- великі маршмелоу
- шоколадна паста (Nutella, Lino Lada чи інша)
- кислі стрічки
- M&Ms або інше шоколадне драже

Приготування:

Розрізаємо маршмелоу навпіл. Ножем протикаємо серединку і закладаємо одне драже M&Ms. Обмащуємо маршмелоу шоколадною пастою і зверху обгортаємо кислою стрічкою. Ось і все!

Шоколадна ковбаска «Бабусине свято» від Поліни

Рівень складності: 2

Просто готується, смачно поїдається!
Пригости батьків, щоб вони пригадали дитинство.

Вам знадобиться:

- пісочне або будь-яке крихке печиво — 500 г
- волоські горіхи підсмажені — 1 склянка
- какао-порошок — 3 столових ложки
- молоко — 150 мл
- цукор — 100 г
- вершкове масло — 200 г



Приготування:

Масло нарізати маленькими шматочками, додати до нього цукор та молоко. Печиво окремо розкришити в миску, туди ж подрібнити горіхи.

Молоко, цукор та масло нагріти на водяній бані, постійно помішуючи.*

Коли цукор повністю розчиниться, влити суміш у миску до подрібненого печива та горіхів, ретельно вимішати, щоб вийшла пластична маса.

Після охолодження цю масу розкласти на харчову плівку, сформувати ковбаски, туго загортаючи. Поставити в морозилку. Через дві годинки можна діставати, нарізати, подавати і смакувати!

**Водяна баня — це коли каструля із сумішшю ставиться в каструлю з гарячою водою, а вся конструкція — на маленький вогонь на плиті. Так суміш нагрівається повільніше й безпечніше*

«Пончики по-українськи» від Софії та Її

Рівень складності: 3

Спочатку потрібно приготувати опару, тобто заготовку для тіста.

Вам знадобляться:

- змішати 1 стакан теплого молока,
- 7 г сухих дріжджів,
- 1 чайну ложку цукру.



Залишаємо на 10 хвилин, суміш має пустити малі бульбашки.
Коли опара «запінилась», додайте до неї:

- 1 яйце,
- 3 столові ложки олії,
- 1 столову ложку цукру,
- 50 г розтопленого вершкового масла,
- 3,5 стакани борошна.

Замісити тісто, скатати його в колобок, накрити рушником і покласти в тепле місце на 2–3 години.

Тісто піднялося і стало пухким? Ділимо його на невеличкі кульки і розкачуємо качалкою чи руками. В кожен такий коржик додаємо начинку (варення, джем, а можна й картопляну начинку чи м'ясну). Заліпляємо, як вареники, та обсмажуємо у великій кількості киплячої олії. Олії повинно бути стільки, щоб закривала пончики хоча б до половини товщини. Смажимо пончики до світло-коричневого кольору й викладаємо їх на паперові рушники, щоб зайва олія всоталась.

Синабони від команди Соломії



Рівень складності: 3

Для тіста потрібно:

- 450–500 г борошна
- 200 мл молока
- 1 столова ложка цукру
- 25 г живих дріжджів
- 100 г вершкового масла
- 1/2 чайної ложки солі

Для начинки:

- 100 г вершкового масла (+ ще трохи для змащування форми)
- 100–150 г коричневого цукру (можна і звичайний)
- 1–2 столові ложки меленої кориці

Для глазурі:

- 250 г крем-сиру
- 1–2 столові ложки лимонного соку
- 2 столові ложки цукрової пудри

Приготування:

У велику миску просійте 450 г борошна. З одного боку ємності розкришіть 25 г живих пресованих дріжджів, а з іншого насипте цукор та сіль. Перемішайте. Додайте 100 г розм'якшеного масла, нарізаного невеликими кубиками. Влийте 200 мл трохи підігрітого молока і замішуйте тісто у мисці руками. Потім викладіть на кухонну поверхню і гарно вимісіть. Тісто має бути м'яким і не липнути до рук. Сформуйте з нього кулю.

Змастіть велику миску олією, перекладіть у неї тісто, накрийте рушником чи харчовою плівкою і залиште в теплому місці на 1 годину. Далі тісто, що підійшло, викладіть на припилену борошном робочу поверхню, трохи обімніть руками і розкачайте у великий прямокутний пласт товщиною 2–3 мм.

За допомогою кулінарного пензлика змастіть пласт тіста 100 г м'якого вершкового масла. Рівномірно посипте усю поверхню тіста сумішшю кориці і цукру (кількість — на ваш смак).

Скрутіть пласт тіста у рулет. Наріжте його на окремі синабончики.

Змастіть вершковим маслом форму для запікання. Розкладіть синабони на відстані 1–2 см один від одного. Накрийте чистим рушником і залиште на 20–30 хвилин для вистоювання. У цей час увімкніть духовку розігріватися до 180 градусів.

Коли синабони піднімуться, випікайте впродовж 30 хвилин.

Для глазурі змішайте крем-сир, цукрову пудру й лимонний сік. Добре перемішайте віничком до однорідної консистенції. Гарненько змастіть готові гарячі синабони глазур'ю, щоб вони добре просоталися.

Текст: Ксенія Левченко



Малюнок на обкладинці: Ія Куркацишвілі

OLUJA ZA UKRAJINU

MIR KROZ SNAGU!

Hvala svima koji podržavaju Ukrajinu! Vi možete doprinijeti svojim prilogom povratku mira u Ukrajinu i biti sigurni kako će stići i doći tamo gdje treba.

Ukrajinska Zajednica Grada Zagreba
Žiro račun u Raiffeisen banci: 2484008-1135244382
IBAN: HR2324840081135244382
Sa naznakom: Oluja za Ukrajinu

UKRAJINSKA ZAJEDNICA GRADA ZAGREBA

CVIT SPLIT

LIPIK

KULTURNO DRUŠTVO LJUBLJANA – KYIV
www.razom.si
www.situacija.si